

ژان بودیلاروژان نوول
ابژه‌های تکی‌ن معماری

ترجمه‌ی: احسان حلیف

سرشناسه	پودریار، ژان، ۱۹۳۹ - ۲۰۰۷ م.
عنوان	ابژه‌های تکین معماری
مشخصات نشر	تهران: کتاب فکر نو، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۴۵ ص: ۵/۱۴۰۵/۶۱: ۵/۱۴۰۵/۶۱ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۸۵-۶۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
رده بندی کنگره	NA۲۵۰۰
رده بندی دیویی	۷۲۰/۱
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۰۰۰۵۷

ژان پودریار، ژان - وول

ابژه‌های تکین معماری

ترجمه‌ی: احسان حنیف

مدیر تولید	آرش حیدریان
طراحی جلد	سارا حنیف
چاپ اول	۱۳۹۹
لینوگرافی / چاپ	ولیعصر
شمارگان	۱۰۰ نسخه
قیمت	۳۵۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۸۵-۶۵-۷

فروشگاه و مرکز پخش کتاب

تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، نبش خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۶
کتاب فکر نو ۶۶۴۱۶۱۰۰

فروشگاه اینترنتی فکر نو؛ خریدی کاملاً متفاوت را تجربه کنید

🌐 Fekrenobook.ir

📞 Fekrenobook

📱 Fekreno

فهرست

پیشگفتار..... ۷

// گفتگوی اول_۲۱

- ۲۳..... رادیکالیته
- ۲۴..... ایژه تکین معماری
- ۲۸..... توهم، «مجازیت»، واقعیت
- ۳۲..... یک محدوده ناپایدار؟
- ۳۵..... مفهوم، «تردید»، «سرگشتگی»
- ۴۰..... افرایش و نسیان
- ۴۱..... ارزش های عملکردگرایی
- ۴۲..... نیویورک یا آرمال شهر
- ۴۴..... معماری: میان نوشتالزی و پیشگویی
- ۴۵..... (همواره) اغوا، تحریک، رمزها
- ۴۷..... مسخ معماری
- ۵۰..... زیبایی شناسی مدرنیته
- ۵۲..... فرهنگ
- ۵۵..... یک عمل معمارانه حماسی؟
- ۵۷..... هنر، معماری و پست مدرنیته
- ۶۳..... ناامیدی بصری، ناامیدی فکری
- ۶۴..... زیبایی شناسی ناپدیداری
- ۶۷..... تصاویر مدرنیته
- ۶۸..... زیست شناسی امرییدا
- ۷۰..... لذت گرایی نو؟

۷۳	گفتگوی دوم.....
۷۵	حقیقت در معماری.....
۷۷	برج دیگری برای بوبور.....
۸۰	سرپناهی برای فرهنگ؟.....
۸۳	در باب تعدیل.....
۸۸	خرد معمارانه.....
۹۱	شهر فردا.....
۹۲	معماری مجازی، معماری واقعی.....
۹۶	مدلسازی کامپیوتری و معماری.....
۹۹	سبکی و سنگینی.....
۱۰۰	چه آرمانشهری؟.....
۱۰۴	معماری به مثابه اشتیاق به «قدرت مطلق».....
۱۱۱	معماری به مثابه هنر محدودیت.....
۱۱۴	شفافیت.....
۱۱۵	نور به مثابه ماده.....
۱۱۸	ناپدیداری.....
۱۲۱	معماری به چه چیزی شهادت می‌دهد؟.....
۱۲۲	تکینگی.....
۱۲۵	خنثی بودن، جهان شمولیت و جهانی سازی.....
۱۲۹	سرنوشت و تبدیل شدن.....
۱۳۱	ایده معماری و تاریخ.....
۱۳۲	نوع دیگری از «حکمت».....
۱۳۳	مسئله سبک.....
۱۳۸	سازش غیرموجه.....
۱۳۹	آزادی به مثابه «خود-شکوفایی».....

پیشگفتار

کی. مایکل هیز^۱

از این کتاب و گفتگوی محتوی‌اش نباید انتظار داشت که با معماری و فلسفه به شکلی سنتی برخورد کند (برخلاف متفکرین امروز که با وجود متجدد خواندن خود، همچنان نگاهی محافظه‌کارانه و «واکنشی»^۲ دارند، بودریار و نوول را باید از معدود شخصیت‌های فعال فرهنگی حقیقتاً متجدد امروز دانست). درواقع بهتر است عکسش را بپذیریم و در نگاه اول نکته به نظر خارق‌العاده این گفتگو همین شیوه برخورد است: بیشتر متفکرانی که امروزه خود را متجدد می‌خوانند، در برخوردشان با این دو دیسپلین، هیچ‌گونه تفاوتی میان آن‌ها قائل نمی‌شوند. در زمان ما، «تفاوت‌زدایی»^۳ از دیسپلین‌ها و زدودن جانب‌دانه مرزهای میان برخی مطالب و فعالیت‌های فرهنگی به‌خصوص، با وعده همگن‌سازی همه تمایزات، تفاوت‌ها و دیگربودگی‌ها همراه می‌شود؛ وعده‌ای که قرار است در قالب یک همانندسازی جهانی و بی‌طرفانه تحقق پیدا کند. بخش اعظم آنچه خود را اندیشه‌ای متجددانه می‌داند، مشتاقانه این وضعیت را در ظاهر «زیبا جلوه داده»^۴، اثرگذاری‌اش را تسریع بخشیده و هر فردیت یا یگانگی اندیشه موجودی را با هذیانی تصادفی و پراکنده جایگزین می‌سازد. این یکدست‌سازی به نظر انتخابی بوده است. به‌علاوه، به‌رحال تحت حرکت عظیم خود سیستم جهان، هر استقلال یا مهارت دیسپلینی که بخواهد با این تمایل به ترازکردن تقابل پیدا کند، قطعاً متحمل شکست سنگینی خواهد شد. استقلال‌های دیسپلینی نهایتاً در کنار همه چیزهای دیگر،

1- K. Michael Hays

۲- Reactionary یا به عبارتی ارتجاعی و واپس‌گرا، مفهومی سیاسی است به معنای تمایل به بازگشت و مخالفت با پیشرفت و تحول اجتماعی. این دیدگاه را به راست‌گرایان افراطی نسبت می‌دهند. (م.)

3- de-differentiation

۴- Aestheticize: البته درست‌تر است که به شکل «زیبایی‌شناختی کردن» یا «وارد ساختن زیبایی‌شناسی به آن» ترجمه شود ولی برای مشخص شدن منظور اصلی متن به این شکل ترجمه شده است. (م.)

با تعددی از جریان‌های سیال فرهنگی و اقتصادی دیگر، در هم امولسیون^۱ می‌شوند. پس فوق‌العاده‌ترین نکته موجود در این گفتگو این است که برخلاف تمام این‌ها، بر مبنای ادعای خود (به جای این جریان‌های سیال جهانی)، به دنبال ابژه‌های تکین^۲ قابل‌یافت در معماری و فلسفه است.

نوول^۳ در جایی می‌گوید «ما به سمت فاجعه نمی‌رویم، ما خودمان در فاجعه‌ای تمام‌عیار هستیم». با این حال، نه او و نه بودریار^۴ هیچ‌گاه در فقدان یک گذشته واقعی یا ایده‌آل، مویه سر نداده و هیچ‌گاه حتی برای یک لحظه هم پیش‌داوری‌های خودپسندانه و منفی‌با فانه در مورد آینده را نپذیرفتند. دومین شگفتی «ابژه‌های تکین معماری» این است که آنچه در این گفتگو چه به عنوان برنامه چه به عنوان فعل عملی، آورده می‌شود، در واقع تجدید حیات تفکر آرمانشهری است؛ تلاشی احیاء شده در جهت تجسم آینده ممکن از دریچه نگاه به حال حاضر فاجعه‌بارمان. البته حال پیش از دو دهه است که این روش اندیشه، قدغن شد. ابژه تکین، در تقابل با «هژمونی»^۵ اندیشه پادآرمانشهرگرا

۱- Emulsified یا به عبارتی با هم ترکیب می‌شوند. (م.)

۲- Singular: از عبارت تکینگی در نظریه سیستم‌ها، برای توضیح سیستم‌های ناپایدار استفاده می‌شود و ابداع جیمز کلرک مکسول است. او که میان سیستم‌های پویا و سیستم‌های اجتماعی تفاوتی نمی‌دید، تکینگی را به زمینه‌ای نسبت می‌دهد که در آن هر تغییر کوچک می‌تواند اثرات بزرگی به همراه داشته باشد. تکینگی در نقطه مقابل جبرگرایی و نگاه مطلقاً مبتنی بر روابط علت و معلولی قرار می‌گیرد. در واقع برای تکینگی چند مشخصه می‌توان در نظر آورد: ناپایداری، ارتباط سیستمی، منحصربه‌فرد بودن، غیرقابل بازگشت بودن، سوژکتیو بودن، تصادفی بودن، پیچیدگی و تعامل. به عبارتی او عنوان می‌کند که پیش‌بینی نتیجه قطعی با توجه به شرایط موجود، غیرممکن است، زیرا هر بار شرایط تغییر خواهند کرد و هیچ‌گاه یک وضعیت کامل دوباره تکرار نمی‌شود. در ریاضیات نیز تکینگی نقطه‌ای است که در آن یک مسئله یا عنصر ریاضی غیرقابل تعریف باشد یا به نوعی نتوان برخی عملیات را در آن نقطه روی تابع انجام داد. به معنای منحصربه‌فرد و خاص بودن هم به کار می‌رود. در مورد این کلمه در گفتگوها به تفصیل صحبت خواهد شد و به همان ترتیب معنای آن مشخص‌تر می‌شود. (م.)

3- Jean Nouvel

4- Jean Baudrillard

۵- Hegemony: مفهومی است برای توصیف نفوذ و تسلط یک گروه اجتماعی بر گروهی دیگر، چنان که گروه مسلط (فرادست) درجه‌ای از رضایت گروه تحت سلطه (فرو دست) را به دست می‌آورد و با تسلط داشتن به دلیل اعمال فشار و قدرت صرف تفاوت دارد. (م.)